

A MENNYBŐL LÁTOTT TÖRTÉNELEM

Bevezető: a prófétailag nyitott helyzet

1. János, az utolsó élő tanítvány Patmoszon, börtön-szigeti munkatáborban. Mi lesz a gyülekezetekkel, az evangélium ügyével? Vigasztalást, eligazítást keres.
2. A prófétailag nyitott helyzet: amikor az ember saját egzisztenciális gondjai miatt nyitott lesz Isten kinyilatkoztatásának elfogadására. Ráhangolódás a kinyilatkoztatásra.
3. Isten válasza Jánosnak képekben: a gondviselő, közbenjáró Emberfia a gyertyatartók között, valamint a megöletett báránya, aki egyedül méltó felbontani a bepecsételt történelmet.
4. A könyv a történelem titkáról beszél. „*aminek hamarosan meg kell történnie*” (1,1) Nem a történelem eseményeiről szól, hanem a történelem céljáról és értelméről. Ez a történelem titka. A héja az esemény, a tartalma azok az indító rúgók, amik az események mögött meghúzódnak.

Történelemkönyv-e a Jelenések könyve?

1. A Bibliai elején és végén egy-egy látomást találunk a történelemről. Mindkét látomás képekben mondja el Isten mondanivalóját.
 - 1Móz 1-11. fejezet látomás a múltból, az őstörténeletről. A teremtés, a bűneset, Kain és Ábel története, a vízözön, a bábéli torony története valóságos események, de nem történelmi, hanem történelmi elbeszélések.
 - A Jelenések könyve látomás a jövőről. Az újjáteremtésről, a bűn legyőzéséről, Krisztus visszajöveteléről és a megtisztított földről szóló látomás. Történelmi, de nem történelmi eseményekről beszél. Nem a világtörténelmet írja meg, hanem az üdvösségtörténet eseményeinek kulcsát, törvényszerűségeit adja meg.
2. Mi a különbség a történelmi és a történelmi leírás között?
 - A történelmi leírás ezekre a kérdésekre felel: Mikor? hol? hogyan? történt, amiről a szöveg szól. Történelmi esemény pl. Jézus megszületése. A Biblia alapján ezekre a kérdésekre felelni tudunk.
 - A történelmi leírás nem ezekre a kérdésekre keresi a választ, hanem arra, hogy miért? A történelmi leírás is a valóságot írja le, de nem a valóság külső keretét, hanem annak tartalmát, lényegét akarja megragadni. Történelmi eseményt örökít meg a teremtéstörténet, vagy az Éden kert leírása. Nem tudunk arra a kérdésre felelni, hogy ez mikor? hol? hogyan? történt. De a Biblia feljegyzése alapján pontosan tudjuk Isten szándékát, az ember rendeltetését, vagyis a miért? re kielégítő választ kapunk az elbeszélés képeiből. A benne megfogalmazott események ismétlődnek és ezek a történetek magyarázzák a későbbi eseményeket.

3. Mit mond a Jelenések könyv a bekövetkezendő eseményekről?

- Látomásban jelenik meg Jánosnak a jövő titka. Látja a közbenjáró Jézust, a jelképes mennyei templomban végzett szolgálata közben. (1,9-16. 4,2-5,14. 8,2-6. 11,9. stb.) és a mennyei események fényében látja a földi történéseket.
- Jánosnak Isten a mennyei nyitott ajtón át mutatja meg mindazokat, amiknek meg kell történni. (Jel 4,1). A Jelenések könyvében a földi események mennyei szempontú törvényszerűségeit találjuk leírva. Isten ezt nyilatkoztatta ki. Nem a mikor-ra és a hol-ra, meg a hogyan-ra ad választ, hanem a megváltási terv teljességének törvényszerűségeire. Így lesz ez a könyv a jelen és a jövő eseményeinek megoldó képlete. Nem jövendőlni tanulunk belőle, hanem az események mögé látni.
- Ez a fajta látásmód nem azt keresi, hogy egy-egy prófétai kép kire vonatkozik, hanem azt, hogy mire tanít ma. Egy-egy kép többféle helyzetben is eligazít, hiszen a prófétai mondások többféle összefüggésben is beteljesítenek és a figyelmes Biblia-olvasónak

4. A Jelenések könyvének ez a történelem szemlélete az ószövetségi prófétákat követi.

- A héber kánonban nincsenek történeti könyvek, mert amiket mi azoknak tartunk (pl. Józs. Bir. 1.2.Sám. 1.2Kir.) azokat a héber gondolkodás prófétai könyveknek tartotta. Tartalmukban nem az esemény, hanem Isten gondviselése, vezetése és ítéletei a fontosak.
- A bibliai időszemlélet szerint a jövő van mögöttünk. Előttünk a múlt van. A múlt tanulságai szerint kell döntenünk helyesen, hogy a jövő a miénk legyen. Ezért a próféták könyvei nem arra valók, hogy a bekövetkezendő eseményt megtaláljuk, hanem arra, hogy a múlt tanulságai alapján helyesen döntsünk a jelenben, hogy a jövő a miénk legyen.
- A bibliai próféciaik nagyon sokszor többször teljesező események. Pl. Jóel próféciaja a Lélek kitöltetéséről (3,1-5 – a régi fordítás szerint 2,28-32.) Péter pünkösdi prédikációja szerint beteljesedett a Szentlélek kitöltésekor (ApCsel 2,17-21), de beteljesedését, a késői eső kitöltését teljes joggal várjuk Jézus második eljövetele előtt is.
- A jelenések könyve a héber irodalom jellegzetes centrális elrendezését követi (khiasztikus szerkezet, menóra szerkezet, piramis szerkezet). A történelem viszont jellegzetesen lineáris szerkezetű, oki-okozati összefüggéseket feltáró nézőpont. Ilyen szerkesztésben nem lehet oknyomozó történelmet írni. Talán ez az egyik oka annak, hogy a felvilágosodás koráig klasszikus értelemben alig volt történetírója a zsidóságnak (kivételem: Josephus Flavius)

5. A Jelenések könyve a reménység könyve.

- A Jelenések könyve nem csupán azt mondja el, hogy mi lesz ezután, hanem azt is, hogy biztosan célba érünk, ha hűségesen kitartunk, mert a bárány győz.
- A Jelenések könyve a reménység könyve, és nem jós-könyv. A történelem fenyegető árnyai ellenére, Jézus biztosan célba vezeti az ő népét.
- Ezért a Jelenések könyve szerkezetének csúcsán repülő angyalnál az „örökkévaló evangélium” van (Jrl 14,6), amit mindenkinek hirdet.
- Ezért méltatlan a Jelenések könyvéhez, ha csak annyit állapítunk meg, hogy Isten meg tudta mondani előre ezt vagy azt az eseményt, amit mi a könyv képeibe belemagyarázunk.
- Isten azt akarja, hogy mi is a mennyből lássuk a történelmet.